అక్షరతూణీరం

మురికినీరు - మొలకనారు

సభ్యులసహకారముతో, యువ రచయితల సమితి (గుంటూరు) వెలువరించిన 'యువసాహితి' అనే కవితా సంకలనాన్ని ఇటీవల నాకు పంపారు. కావ్యప్రచురణ మనేది దుస్సాహసమైపోతున్న దుర్దినాలివి. కావ్యాలమీద లాభాలాటుంచి, అమ్మకాలే గగనమై పోతున్నాయి.

ఇన్ని ఆంధ్రదేశానికి మాత్రమే పరిమితమైన మనో వ్యాధి లక్షణ మనుకొనేరు! డిలాన్ థామస్‌వంటి పేరు పొందిన సర్రియలిస్టుకవి చివరి కావ్యసంకలనం 'స్వెంటిసిక్స్ పొయిమ్స్' (195) అనేది 150 ప్రతులే ముద్రించారట అంతకంటే ఎక్కువ ప్రతులు అమ్ముడుపోలేదని కాదు. ప్రపంచంలో నీయూలచూచినిజానా ఇగ్లీషుభాషకు అరణ వుంది అయినా, కావ్యాలపట్ల ఆదరణ సన్నగిల్లడంకు ముఖ్యకారణం కావ్యప్రక్రియ ఆసక్తి గొల్పకపోవడమే.

"మనోగోట్టి బలగపెనాయ" అంటూ జనసంఖ్యాలో బట్టి ఆత్మప్రశస్తికు పూనుకొన్న తెలుగువారిలో, చదువరులెందరు? అక్షరాలు ఒంటరిబట్టి నా, కళ్ళవా సాహిత్యంలోట్లు కక్కుకలవా లెందరు? అమ్మాయి అబ్బాయి కథలు, గోదారి ఘోరంకథలు చదివినా, కావ్యంపట్లు అభిమానంగలవా లెందరు? మనుషుల్ని ప్రేమించండి శ్రీరాజాశ్రీరణ కల్పవృక్షం లేదా మహాంధ్రోదయంవరకు చదువుకొరకపోవ్వా, అత్యాధునిక "యువ", "సవ" కవుల రచనలను సానుభూతితో చదువుకలవా లెందరు? గ్రంథ-మిత్రులు కూడా చదువుకుదానో, పైపై చూపులతోనో, చిన్న కవులు ప్రకటించే లోపాలలో, కొత్తవారికి స్థానం జరగడం ఎట్లా సంభవం? ఇతర కవితాంగాలలో సాధించిన ప్రసిద్ధివొద, కొందరు కవుల కథనాలు చలామణీ అవుతున్నాయి. పాటకే అంటూ ఉండబట్టి మరి కొందరి పుస్తకాలు అమ్ముడౌతున్నాయి. శృంగార విషయాలతో సరాలకు రక్తిలిగింతలు పెట్టి కొన్ని, పుస్తకాలు ప్రకటనతో కథకు గంతలు కట్టి కొన్ని, పత్రికావాన వాగరికతలోని కు ప్రాణం పోయాలను రేకెత్తిస్తున్నాయి. కావ్యాన్ని కావ్యాన్ని నిలిపి, దాని గోతులు తరచి, గుణాగుణ చర్చ చేయడం నేటి విమర్శకు తెలిపిపోయింది. ఇంతే నేటి ఆదుకోక కావ్యవిమర్శ, విరుగ్నాణ ఖండనో, మండనో అవుతున్నది.

ఇంత నిరుత్సాహమా కాలదో నీ, యువకులు తమ సాధనలను లోకం కుండు అవిష్కరించడ మనేది మొచ్చదగిన మొదటి విషయం! ఇంతకు ముందు, తెలంగాణాసీ నుండి 'తొలకరి' అనే కావ్యసంపుటి వచ్చింది. ఈ 'యువకసాహితి' రెండవది. ఆంధ్రదేశంలో ముద్దుకృష్ణాని వైతాళికులు, కవికంఠీరవశ్రీగారి మహోదయము అవసరాల ప్రభృతుల కల్పన, తెలంగాణా రచయితల సంఘం ఏర్పాటు ఉదయఘంటలు, కావ్య సంకలన కళలో మైలురాళ్ళు కాటూరి వేంకటేశ్వరరావుగారు భారతీయ సాహిత్య అకాడమి తరపున వెలువరించిన సంకలనం తయారు చేశారు. వీటిలో ఏటొక్క దానిలోనూ, ముందుగా ఏర్పరచుకొన్న ఒక పరిమితిని దాటి, సాధకుల ప్రయత్నాలను మెచ్చే నిండైన దూరు లేకుండా పోయింది. పేరు బయటకాస్తో బాస్తో మొత్తున్నవారికి ఈ సంకలనాలు కొరలించు కొన్నాయి నిశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం వారు ఇటీవల, ప్రచురించిన 'స్వేచ్ఛావధం' అనేది ఒకటి ఉంది. సంకలనంలో ఒక పథకమనేది ఉండాలి; ఒక నిర్దిష్ట ప్రయోజనాన్ని ఆశించాలి; ఒక కాల ప్రమాణాన్ని ఆదరించాలి; ఒక సామాన్య ఆశయంకలకి పనుకుంటాన్ని నిరూపించగలగాలి. ఇవేవీ లేవన్నాడు కవులు మనేదిఇటు ఉక్కడ, పేడలక్కడఅవుతుంది పంచబంగాళీయాలుగా పుల కనూ అవుతుంది. పాఠకులనుకూడగట్టి వారి కావ్యప్రయత్నాలను ప్రకటించగా ప్రదర్శించిన కావ్యసంకలనాలలో నయాగరా ఒకటి, మధుపర్కాలు రెండవది, ఏలూరునుండి ప్రకటించిన సభ్యులూ రెండు మూడవది 'యువసాహితి' ఐదారుగురు, ఐదారుగురు కవుల చాటుకూపోని ఆ తొలిపాటి సంప్రదాయం చాలులో నే వుంది.

'యువకసాహితి' గురించి నాడు ఏర్పడిన అయిష్టాలలో ముఖ్యమైనవి, దానిలో "సవ"సాహితి కొరవడడమే. కొత్త కావ్యాల నాడు దేనులో, మరుగుపడిన నాడు నిలచిఉంది. కొత్త నీరు పెట్టకుంటే, ఈ నాడు గిటుకాన్ని పోతుందేమోనని భయపడుతున్నాను.

జానాపు 70ఖండికలున్న ఈసంకలనంలో ఏదో ఇతివృత్తాల ప్రధానాంశాలంటే ఉన్నాయనని జాగ్రత్తగా చూశాను. కాలీ, గుమాస్తా, పేదసాదలు; యుద్ధప్రమాదం, కోళ్ళ పెంపకాలు తప్పకుండా విషయాలమీద వాటాపు 35 ఖండికలు న్నాయి. 'దివ్యజీవి' (పుట 39) చక్కటి పద్య కావ్యాలు. రామిరెడ్డి మంచి ఊహాశాలి; మాటలకు చికిలి పెట్టగలడు; మాత్మభావాలకు అక్షరరూపంకల్పించగలడు "మెదమెదలల్లుకొనుచు మేమే జగాన సాగిపోతున్నాం లు మేమే అగిపోవు" ఈపద్యంచూడండి,ఆకాశాన్ని భూమి తో సంధించగలంగుతున్నాడు. మెరుపుతీగలకు పంగిరిమాల,మాకు యీ నీలాలజాడ అద్దాలమేడ, వెన్నెలపూవుగే వెక్కిరించెడి చలి గట్టు, మా యింటికి కిడపమెట్టు, ఏవాటికెండని యేడు కమ్రాలు, నాకాట మాకు కాకాతోట్లు, మంగళశోభల్ని సమర్పించు దక్షిణ గిరులతో కాంతి గోణములు మాకు, మి తుడుకు జేమి, కరకోటిమిత్రులకును చోటు కల్పించు చుక్కలతోట మాది. పట్టిలోకాన దిరగెడి మాంపుండ చూడరావోయి చుట్టపు చూపుగాగ.

పద్యమయి లేనేం, గద్యమయి లేనేం, ఈ సంకలనంలోని 'అభ్యుదయ' యువకవులకూ, 'శృంగార, యువకవులకూ, కొట్టవచ్చినంతగా అంతరం ఉంది. శృంగారభావ మనుకు అక్కర్లేకపోవచ్చు, పట్టిల్పాలు రుచించకపోవచ్చు కాని,భావాన్వేషణా,కల్పనాశక్తి లేకుంటే, కవి ఎట్లా కాగలడు? 'కర్మకర్మగ్రస్తులు' (పుట 88), 'యుద్ధమేఘపెనుఘోషలు' (పుట 61), చివరికి 'పదమంతేసెలు' (పుట 67) కద్దు బాబూ, కద్దు!

అయితే' లోపంతో, సంఘంతో కవిభాగిత్వాన్ని స్థాపించగల సనో వైశాల్యం, అభ్యుదయ యువకవుల కావ్యఖండికలు చాటింపు చేస్తున్నాయి 'సూతిలోని గొంతులు గాత్రం' వినిపిస్తుంది (పుట 9) సంఘాన సవ్య 'వాడినపువ్వు' గా కోళ్ళదగ్గర మిత్తున్నది (పుట 6) గులాబీకోసం భార్య, బుకిళోటులోసం కిడ్డ, గోలబెట్టగా, గోడుకుడిచే గుమాస్తా అత్మవ్యథ (పుట 10), దుర్మరణంబారై ఎగిలాట (పుట 16), 'కార్టిబండికి కట్టా'గా 'ప్రజకు చప్పాగా' ఉన్న బడిపంతులు (పుట 49), బుణంకలిగి కాటబడిన మరణం బారినుండి ప్రాణం నిలుపుకోవాలని తాపత్రయపడే మామపుడు(పుట 56) వినిపిస్తున్నాయి ప్రబోధాలు వినిపిస్తున్నాయి. అయితే, కనం లేండి!

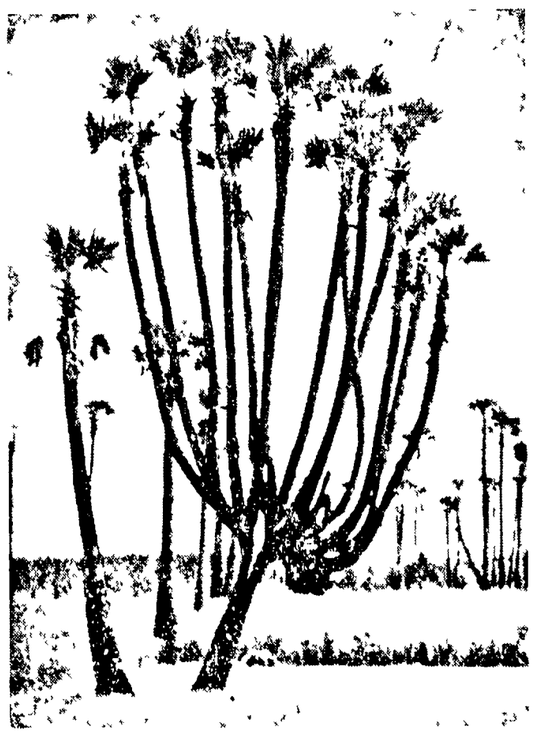

15 తలల తాటిచెట్టు ఫోటో. శ్రీ ఉన్నిమొదల పాపయ్య.

తొక్కడంలేదు. గడక గడబిడిగా ఉంది చక్రం పొలికేలు, గత్తిమాటలు కలగలుస్తున్నాయి. భావాన్ని భావ ప్రకటించవలసిన పోతున్నది ఆందోళన ఉన్నంత ఆలోచన ఉన్నట్టులేదు ఈ లోపాలను ప్రకటిస్తూ మీ సంకల్ప బలంతో జయించి, అభ్యుదయ సాహిత్య సంప్రదాయానికి ప్రాణం పునర్ప్రతిష్ఠించేసి, దానిని గుణహితం దోషపరిహారంచేసే బాధ్యత, కొత్తకాయ మీదఉంది!

"ప్రజాప్రవాహ భావాంతరవీథిలో ప్రణయాభ్యుదయక్రాంతిసై దీపిస్తానోయ్"

అంటున్నాడు వేటికవి. కాదనడానికీ, కద్దనటానికి నవ్వు వేసూ ఎవరూ! మానవీయుండి రథం - అడ్డు నేడు!

ప్రారంభ విద్య

(మూడు పత్రిక)

ప్రారంభవిద్య (విద్యావినయాల సచిత్ర మాసపత్రిక) ప్రత్యేక సంచిక మా కావ్యాలయానికి చేరింది. ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను గూర్చి శ్రీ శ్రీరామమూర్తి (ఎం.ఎల్.సి), శ్రీ మామిడేల రామమూర్తి, "బాలకాలాభివృద్ధి"ని గూర్చి విద్యాశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ శ్రీ వి రామచంద్రన్ వ్యాసాలు వ్రాశారు. నిర్బంధవిద్యా ప్రచారాన్ని గూర్చి శ్రీ ఉడతల లోకనాథరావు ఒక నాటిక వ్రాశారు. శ్రీ వి. వి. నరసింహారావు ('బడి-బంధిభూతా'), శ్రీ చోరగుడి రామమూర్తి ('నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యా ప్రబోధం'), శ్రీ కెలగుళ్ళ కొండేశ్వర్లు ('బాడుగేడు') గేయాలు వ్రాశారు.

సీరియల్

అయిదు ధాన్యపు గింజల ఆత్మకథ

మూలం: డే. ఎ. అబ్బాస్ ★ అనువాదం: డి. యం. ధర్

పూర్వ కథ:

బొంబాయి ఓడరేవులో విదేశాలనుండి ధాన్యం దిగింది. భారతదేశంలోని ఇతరప్రాంతాలకు రవాణా కాగా, 'వార్ఫ్‌ల' అయిదు ధాన్యపుగింజలు మిగిలిపోయాయి. అవి రాత్రిపూట మాట్లాడుకోవటం ప్రారంభించాయి. మొదట అమెరికా గోధుమ గింజ తన ఆత్మకథ చెప్పింది. తర్వాత చైనా బియ్యపుగింజ తన ఆత్మకథను ప్రారంభించింది

చైనాగింజ చెప్పిన కథ

అన్నిగింజల దృష్టి చైనా గింజమీద పడింది. చైనా బియ్యపుగింజ ఆకారంలో చిన్నదిగా వున్నప్పటికీ దృఢంగా వున్నది. వేల సంవత్సరాల శాశ్వత నిద్రతంచి ఇప్పుడే మేల్కొన్నట్లు మాట్లాడే ఆ బియ్యపుగింజ తన కథను ఇలా ఉపక్రమించింది.

మిత్రులారా! మన అమెరికన్ మిత్రుడి కథను శ్రేష్ఠకథ అని పిలవండి, లేక మరో పేరున పిలవండి మీరు విన్నారు. నేనుకూడ ఎలా వచ్చానో, ఎందుకువచ్చానో దీన్ని కూడ మీరు శ్రేష్ఠకథగా అనవచ్చు అయితే బర్మ, సుంబిల కథరకరి కాలం గైడు సంవత్సరాలకాటిది కాదిది! వందల సంవత్సరాల పురాతనగాథ యిది. ఈ కథ బయటపడేసరికి వందల సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభమై ఇప్పటివరకు జరుగుతూనేవుంది బహుశా ఈ కథ అలాగే కొనసాగుతూ కూడా వుంటుంది. నన్ను మీరు ప్రశ్నించవచ్చును - ఇంత పురాతనగాథ సంవత్సరాల నిండే నిండని వయస్సు కలిగిన నీలాంటి బియ్యపుగింజకు ఎలా తెలిసిందీ అని!

ధాన్యపుగింజల ప్రతి అణువులోను వేల సంవత్సరాల మానవజీవితం యిమిడివున్నదని మీఅందరికీ తెలుసు. మానవుని ప్రగతి, సంఘర్షణ, హర్షం, విషాదం, అశ్రువులు, ప్రేమగీతాలు, సమరగానం - వీటన్నిటితో మనకు ఎంతో సంబంధం వున్నది.

నేను చైనానుంచి వచ్చిన విషయం మీకు తెలియను మాత్రమే కాకుండా నన్ను మీ కథను గురించి కొన్నిమీరు చెప్పమని మన అమెరికన్ మిత్రుడు, తన దేశాన్ని తాను సగర్వంగా 'ధనధాన్యపు భూమి' అని చెప్పుకుంటూనేవున్నాడు. మా పెద్దలు మాకు 'బట్టీకొప్పులు ఎప్పుడూ చెప్పకోవద్దని ఉపదేశించారు అలాగే మా దేశాన్ని గురించి, మమ్మలను గురించి కూడా మేము ఎన్నడూ ఏమీ చెప్పకోము. అయితే మా దేశం పూర్వపక్షపు దేశాలకు, ఉత్తర దక్షిణ దేశాలకుచుట్టుప్రక్కలంలో వున్నదేశం, మధ్యమార్గం అవలంబిస్తాము మేము....

వేల సంవత్సరాలనుంచి నేనుయిలే మార్గాన నడుస్తూ వస్తున్నాం. మాదేశంలోని సాధారణ మానవుడు వ్యవసాయం చేసుకుంటూ తన పొలమార్గాన తాను నడుస్తూనున్నాడు. ఇదివరకున్న వాళ్ళంటే మా సమాజంలో ఎంతో గౌరవమర్యాదలు వున్నాయి. పెనిపులకు చూసి, పీనులనుచూసి భయపడితే భయపడకా లేకపోగాని పెద్దగా గౌరవించరు. కథలు, కళాకారులు, కళాకారచయితలు వీళ్ళంటే మాకెంతో గౌరవం! మా శిల్పం, మా శిల్పకళ. ప్రపంచం మొత్తం మీదనే మేము ప్రఖ్యాతిని గడించుకొన్నది.

కాగితం యొక్క వుపయోగం ప్రపంచం మా నుంచే నేర్చుకొన్నది. పుస్తకాలు ప్రచురించడం ఆదిలో ఆరంభించింది మేమే! పట్టుపురుగులతో నున్నితమైన వస్త్రాన్ని తయారు చేయడం మాపెట్టింది మేమే! కాగాన్యాలకు మారుగా కాగితపుపోట్లు ప్రచారంలోనికి తీసుకొచ్చిన మొదటివారం మేమే!

మేకలకాపరి గాథ

(8వ పేజీ తరువాయి)

తువు రాబోయేముందు మేకలను ఎలా బడితే అలాగదున కూడదు. పరుగెత్తడంవల్ల వాటికి శక్తి క్షీణించి పోతుంది. నిస్సత్తువ ఏర్పడి, తీవ్రాలంలో అవి బాధపడతాయిఅని నింగ్ అభిప్రాయం. అందుచేత మేకలకాపరి ఎల్లప్పుడూ మంద ఎదుట నిలబడి ఉండాలి. అవి పూర్తిగా మేసేటంతవరకూ అపి ఉంచాలి. ఆ తర్వాతనే వాటిని కొత్త చోటికి పోనివ్వాలని నింగ్ చెప్పాడు.

లూ ఈ సుభాషితాలను శ్రద్ధగా విన్నారు. ఒక వారంలోపల తన పని పూర్తిచేసుకొని పోవాలని లోగడ అనుకొన్నారు కాని ఇవి పోస్యాస్పదమని ఇప్పుడు తనకు తోచింది. అక్కడ ఉండేకొద్దీ నింగ్‌పట్ల మిక్కిలి గౌరవభావం కలిగింది. మేక అరవును, ప్రవర్తనను బట్టి దానికి ఏమికావాలో నింగ్ చప్పున గ్రహించేవాడు. దానికి దాహం వేస్తున్నదీ, లేక పడికేంపట్టిందీ, లేక జబ్బుచేసిందీ తద్వారా తెలుసుకొనేవాడు ఒకసారి మేకలు మేపుతుండగా అందులో ఒకటి వింతగా అరచింది. నింగ్ దాని నోరు తెరచి చూడగా, నాలుక దిగువ నీలిరంగు కనపడింది. దానికి తీర్థజలం సరిగాపని చేయడంలేదని నింగ్ గ్రహించాడు. వెంటనే ఒక నూది తీసుకొని దాని నాలుకపై గ్రుచ్చాడు. తర్వాత ఆ భాగమునుపై ఉప్పు రాచాడు. తక్షణమే మేక లేచుకున్నది నాలుకను గ్రుచ్చడానికి శాస్త్రీయ కారణమేమిటోతనకు తెలియలేదు కాని అతి అల్పవ్యాధిని పుప్పొడియం చేస్తుందని ఆయన ఊహించాడు నింగ్ ఎన్నోసార్లు ప్రయోగం చేసిన తరువాతి, 'ఉంగిడి' (నాము) తగలడం మొదలైన మేక జబ్బులకు మంద దాకా చికిత్సలు కనిపెట్టాడు. వర్షంనుండి, కడగండ్లనుండి, తిమిరాల తీవ్రబాధల నుండి మేకలను ఎలా కాపాడాలో ఆయనకు బాగా తెలుసు

ఈ ప్రాంతంలోని మేకలు పొగూస్మాంగాజంతువుల్లేక పెట్టవు. ప్రాకృతిక పరిస్థితులు కూడా ఇందుకు కారణం అవుతాయి. 1952 వసంతఋతువులో ఈ ప్రాంతంలో అలస్యంగా మంచు పడినందుకల్ల వాతావరణం అతి శీతలమైంది. నింగ్ మేపిన మేకలుతప్ప, తక్కినవన్నీ ఈచలుపోయాయి. నింగ్ మేకలకు చూలు నిలకడమే కాకుండా, అవి జంటపిల్లలు పెట్టాయి. ఇది అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఇందుకు కారణ మేమిటోనింగ్‌కు కూడ తెలియలేదు ఈ పరిస్థితిని పరిష్కరించాలని వహాకార వ్యవసాయసంస్థ డైరెక్టరు నింగ్‌ను కోరారు. ఆపరాలలోని మేకలకు రక్షణసదుపాయం వచ్చింది. నింగ్ తన మందను శ్రద్ధతో గమనించాడు. ఒకరోజున రెండు పోతులు చాలా మరకలను దాటాయి. తర్వాత ఈ మరకలు జంటపిల్లలను పెట్టాయి. నింగ్‌కు సమస్యా పరిష్కారమార్గం కనిపించింది. జంటపిల్లలు పెట్టడానికి రెండు పోతులు దాటడమే కారణం కావచ్చు నుకొన్నారు.

మందను త్వరితంగా అభివృద్ధిచేయడానికి కలశాస్త్రీయ సూత్రాలను ప్రొఫెసర్ లూ నింగ్‌కు వివరించారు. కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి పద్ధతి నిండా సాధించి దానిఉపయోగాలను నింగ్‌కు, తదితరులకు తెలియజేశారు. అక్షరం ముక్క జోత్తిగా తెలియని నింగ్ కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి పద్ధతులను నేర్చుకోవటం కష్టమైన పని. అందువల్ల ఆ కేంద్రంలోని పరిశోధకులను ఏ విధంగా ఉపయోగించాలో నింగ్ శ్రద్ధతో నేర్చుకొన్నారు. మూడు వారాలలో ప్రాథమిక సూత్రాలను ఆకళింపు చేసుకొన్నారు. లూ సహాయంతో, తీరిక సమయంలో చదవడం, వ్రాయడం కూడా నేర్చుకొన్నారు.

నింగ్ ఇదివరలో తన అనుభవాలను పేర్కొనగలిగేవారేకాని అవి ఎందుకు విజయవంతమైనాయో చెప్పగలిగేవారు కాదు ఇప్పుడు వాటినిగూర్చి ఆయనకు శాస్త్రీయమైన అవగాహన ఏర్పడింది.

మేకలకు ఆకురాలు కాలంలోపచ్చి ఆకు, తీపిగడ్డిమేపి వాటిని రెండు పోతులచేత దాటిస్తే జంటపిల్లలు పెట్టడానికి మంచి అవకాశం ఉందని ఆయన అనుకొనేవారు. మంచి మేత పెడితే మేకల బరువుపెరిగి, అవి పిండధారణకు తగినశక్తిలిగి ఉంటాయనీ, రెండు పోతులచేత దాటించి నందువల్ల అవి ఎక్కువ పిల్లలు పెడతాయనీ ఇప్పుడు గ్రహించారు.

పోయిన రెండేళ్లలోనూ ప్రొఫెసర్ లూ, ఆయన అసిస్టెంట్లూ నింగ్ అనుభవాలను క్రోడీకరించారు. నింగ్‌తో కలసి లూ మేకలు, గొర్రెల పెంపకాన్నిగూర్చి 2½ లక్షల పదాలతో ఒక పాఠ్యగ్రంథం రచించారు.

చిత్రసీమ

'కోతుల ఉపయోగానికి ప్రత్యేకపణాళికతయారుచేస్తే'

జపానువాళ్లు గట్టివాళ్లు. ఇవాళ ఇతరులు చేసిన ఘనకార్యాన్ని వాళ్లు రేపు ఘనతరంగా చేస్తారు. అందరూ హైదరాబాదుపని చేసే పనులను వాళ్లు అతి సులువుగానూ, చవుకగానూ చేస్తారు. ఎవరికీ తట్టని పద్ధతులను వాళ్లు అనుకోకుండా తెస్తారు. మనం చాలా పద్ధతులలో - కరిసాగులోతప్ప - జపానును అనుకరించి పొచ్చాత్యులను అనుకరిస్తున్నాం. ఇది పెద్ద భారతాటు ప్రాచ్య పద్ధతులే అప్రాచ్య పద్ధతులకన్న మేలైనవని జపానువాళ్లు చాలా సార్లు నిరూపించారు.

ఇప్పుడు వాళ్లు అంతరిక్ష పరిశోధనలకుగాను కోతులను ఉపయోగించబోతున్నారు. ఇందులో మనకు కోరెడంత నీతి ఉంది. అమెరికా వాళ్ళు ఎలుకల్నీ, రష్యా వాళ్ళు కుక్కల్నీ పంపినట్టుగా జపాను వాళ్ళు కోతుల్ని అంతరిక్షానికి పంపబోతుంటేలేదు - అందులో వింత ఏముందీ? జపాను వాళ్ళు పంపే కోతులు రాకెట్లలో ఉండి మరణ తిప్పుతాయి. ఖర్చున్న కొక్కుతాయి. అంతరిక్ష వైమానికులకు శిక్షణ ఇచ్చినట్టే ఈ కోతులకు కూడా శిక్షణ ఇస్తున్నారు.

కొంచెం ఆలోచిస్తే ఇది బ్రహ్మాండమైన విడియాయని మనంఒప్పుకుంటాం. నిర్జీవమైన యంత్రాలు తెలిసే వైజ్ఞానిక విషయాలు పరిమితం గా ఉంటాయి మనిషిని పంపటం ఫలప్రదమేగాని ఎంతబుల్లి జపాను మనిషిని పంపినా ఏ ఎనభై పౌండులో ఉండి తీసుకుపోతాడు కోతి చాలా తక్కువ బరువు వుంటుంది. ఆటోమాటిక్ యంత్రాలకు తేనిబుర్ర కోతులకున్నది. (మనిషి బుర్ర తన పాత కోతిదే మంచిబుర్ర) రాకెట్ ప్రయోగం చెడిపోకపోతే కోతేకదా పోతుంది. ప్రయోగాలు చెడిపోకపోతే కాకపోయినా ఆళాంలోకి వెళ్ళిన రాకెట్‌ను మన ఇష్టానుసారం దించాలంటే అది ఒక గొప్ప శాస్త్రప్రక్రియ డబ్బు ఖర్చుతో కూడుకున్నపని, కోతి వైమానికుడు తిప్పవలసిన మరలన్నీ తిప్పి, కొక్కవలసిన మరలన్నీ కొక్కి, రేడియో సంకేతాల ద్వారా భూమికి పంపవలసిన శాస్త్రాంశాన్నీ పంపేసినా ఇక వాణ్ణి అంతరిక్షానికి వదిలిపెట్టవచ్చు; రాకెట్‌తోబాటు భగ్గున మండి పోతాడా, లేక సముద్రంలోనైనా పడిమునిగి పోతాడా అని లెంగపడినవసరం ఉండదు.

నిజానికి జంతువులు మానవసహకారికతకు ఎన్నోవిధాల తోడ్పడ్డాయి. అవి సంపదగా ఉపయోగపడ్డాయన్నది అటుంచండి. మనిషి జంతువులను పట్టిచేసి వాటిమాంసం తినటమూ, వాటిపాలు తాగటమూ, వాటి బొచ్చులో దుస్తులు తయారుచేసుకోవటమూ, వాటి తోళ్ళను చాపలుగా ఉపయోగించుకోవడము చర్మంతో చెప్పులు కుట్టుకోవటమూ, వాటి పేడనూ, ఎముకల పొడిని ఎరువుగానూ వాడుకోవటమూ - ఇదంతా ఒకఎత్తు; తాను చేసుకునిన పనులను జంతువులతో చేయించుకోవటం ఒక ఎత్తు. ఎద్దులూ, దున్నలూ, గుర్రాలూ పొలాలూ దున్నకపోతే మనిషి కాడిభుజాని కెత్తుకోవలసిందే కదా. నీళ్ళతిత్తులూ, చాకిమూటలూ మనుషులు మోయ్యటానికి బదులు మనుషులు కోతులు ఉపయోగించుకోవటంలేదు. కోతులు పొలాలూ, గత్తిమాటలూ కలగలుస్తున్నాయి. భావాన్ని భావప్రకటించవలసిన పోతున్నది ఆందోళన ఉన్నంత ఆలోచన ఉన్నట్టులేదు ఈ లోపాలను ప్రకటిస్తూ మీ సంకల్ప బలంతో జయించి, అభ్యుదయ సాహిత్య సంప్రదాయానికి ప్రాణం పునర్ప్రతిష్ఠించేసి, దానిని గుణదోషం దోషపరిహారంచేసే బాధ్యత, కొత్తకాయ మీదఉంది!

"ప్రజాప్రవాహ భావాంతరవీథిలో ప్రణయాభ్యుదయక్రాంతిసై దీపిస్తానోయ్"

అంటున్నాడు వేటికవి. కాదనడానికీ, కద్దనటానికి నవ్వు వేసూ ఎవరూ! మానవీయుండి రథం - అడ్డు నేడు!

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

గాడిదలూ, ఒంటెలూ మోస్తున్నాయి కదా. ఎద్దులక్కూ, గుర్రబ్బక్కూ రాకమునుపు మనుషులే పల్లకీలూ, మేనాలు మోశారుకదా. (ఇంకా మనుషులే నీళ్ళ కావళ్లూ, పల్లకీలూ, మేనాలు మోయ్యటం అనాగరికతకన్న అంతకంటే ఏమీ లేదు)

పర్యటనలో చింపాంజీ సిగరెట్టు పెలిగిస్తేనూ, పీకుతుక్క పైకిఊతోక్కితేనూ మనకు యెందుకు ఆనందిస్తాం? అందులో మనకు ఉజ్జ్వలమైనభవిష్యత్తు కనిపిస్తుంది. మనంచేసే ఏ పని ఏ జంతువు చేసినా మనకు విశ్రాంతి హెచ్చే అవకాశం ఉంది. నాగరికత మరో అడుగు ముందుకు పోతుందనే ఆశ ఉంది.

రేపు జపానువారి తొలి అస్ట్రానాట్ కోతి అయితే మనం ఆశ్చర్యపడ నవసరంలేదు. కిందికి దింపే తీలనొప్పి లేకుండా జపానువాళ్ళు సుఖకరమైన కోతులను అంతరిక్ష నౌకలో పెట్టి చంద్రుడికీ, ఇతర గ్రహాలకూ, నూర్యుడికీ, ఇతర నక్షత్రాలకు కూడా పంపేస్తారు. అని మీటలు నొక్కి టెలివిజన్‌ద్వారా సభోమండలమంతా భూమికి పరిచయం చేస్తాయి.

గుర్రాలచేత బరువు లాగించటమూ, ఏనుగులచేత మూలాలు మోయించటమూ, పావురాలచేత ఉత్తరాలు అందించటమూ, కుక్కలచేత సాధు మృగాలను వేటాడించటమూ, బిచ్చగాళ్ళను చూసి మొరగించటమూ, ఉడుములచేత కోటగోడలు పాకించటమూ మొదలైనవాటికన్న కోతులను అంతరిక్ష నౌకలు (సీ క్లాసు) గా మార్చుటం చేయించుకుపోవటంలేదు కదా. ఇతర పద్ధతులన్నవాటికన్న కోతులను ఇతర పద్ధతులన్నవాటికన్న అంటున్నాను. కొందరు పట్టభద్రుల తెలివితేటలు చూస్తే వాళ్ళు కోతిమేస్టర్లక్రిందనే శిక్షణ పొందారా అనిపిస్తున్నది.

అసలు మేస్టర్లు ఏమీచెప్పక్కర్లేదనీ, చెప్పకుండా ఉండటమే మంచిదనీ స్టీఫన్‌విశాక్ ఒక సిద్ధాంతం బయలుదేరతీశాడు ఆక్స్‌ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం (లేక కేంబ్రిడ్జి అత్యుత్తమమైనదన్నాడు. ఎందుకటా? అక్కడ ఉపాధ్యాయులకు ఏమీచెప్పరట! విశాక్ సిద్ధాంతం ప్రకారం కాలేజి లెక్చరర్లుగా కోతులను నియమించటం అత్యుత్తమమైన పద్ధతి. అందువల్ల చెడుపు ఏమీ లేకపోగా, విద్యార్థుల స్టాండర్డ్ పెరుగుతుంది. చచ్చినట్టు విద్యార్థులే చదువుతుంటారు.

ఇంజనీర్ల స్థానంలో కోతులను పెట్టాలని కీఫాస్ చెప్పుటానికి కొంచెం జంకుగాఉంది. కోతులచేసే నిర్మాణాలు ఇప్పుడున్న నిర్మాణాలకన్న ప్రమాద భరితంగా ఉంటాయనికాదు మేస్టర్లలాగా కాకుండా ఇంజనీర్లు ప్లానుఫండ్స్‌లోనుంచి కొంతలాభాలు కొండుతున్నట్లు వినికిడి సిమెంటులోన్న ఇసుకలో అసేది ప్రతివాడికీ తెలుసు కాని కోతికి తెలియక పోవచ్చు కోతి ఇంజనీర్లు వచ్చి ఇసుక వెయ్యకపోతే సిమెంటు వాడితే పట్టడాలు ఘట్టిగానే ఉండొచ్చుగాని మన ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజి సిమెంటు మిక్సలుకుండా పోతుంది. (ఇళ్ళు కట్టుకునే వాళ్లకు ఎప్పుడూ సిమెంటుకొరతే ఉన్నది. అందుచేత అంత ఫరవాలేదు.)

రెప్యాజాళ్ళు 21వ శతాబ్దం గురించి కలలు కంటున్నారు. రంగులు గుద్దుకుంటున్నారు. ఉపాధ్యాయులుండరుట, కార్మికులుండరుట, ఎక్కడో మంచు మైదానాలఅడుగున నిర్జీవమైన ఫాక్టరీలూ, గనులూ ఉండి, రిమోట్ కంట్రోల్‌తో పని చేస్తూంటాయిట టెలివిజన్ ముందు కూచున్న పిల్లలు తమ ఇళ్లలోనే సమస్తమైన సబ్జెక్టులూ నేర్చుకుంటారుట; ప్రతిదీ ప్రత్యక్షంగా చూస్తారుట మనలాగా అక్షరాలా బొరాక్సిన్ సురించీ, సహారా ఎడారి గురించీ, పెట్రోలియం బావులతవ్వకం గురించీ, సముద్రం అడుగున ఉండే ప్రాణులను గురించీ, అడ్డమైనవాటిని గురించీ విని తెలుసుకోరుట

ఆటోమాటిక్ యంత్రాలూ అదే మన పద్ధతికాదు. గణనయంత్రాలూ, రోబట్లూ తయారుచేయాలంటే చాలా ఖర్చు; బాలా పరిజ్ఞానం కావాలి నన్నదికోతి అన్నింటికీ కోతులు పనికి వస్తాయి. కోతులు మనకు ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజి ఉపయోగపడుతున్న పక్షంలో ఎలుకతి విలకలేని మరే జంతువుకైనా శిక్షణ ఇవ్వటం మంచిది. మార్కులు వేయించుకు నేటందుకు ఇతర పద్ధతులన్నాయనీ అంటున్నాను. కొందరు పట్టభద్రుల తెలివితేటలు చూస్తే వాళ్ళు కోతిమేస్టర్లక్రిందనే శిక్షణ పొందారా అనిపిస్తున్నది.

అసలు మేస్టర్లు ఏమీచెప్పక్కర్లేదనీ, చెప్పకుండా ఉండటమే మంచిదనీ స్టీఫన్‌విశాక్ ఒక సిద్ధాంతం బయలుదేరతీశాడు ఆక్స్‌ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం (లేక కేంబ్రిడ్జి అత్యుత్తమమైనదన్నాడు. ఎందుకటా? అక్కడ ఉపాధ్యాయులకు ఏమీచెప్పరట! విశాక్ సిద్ధాంతం ప్రకారం కాలేజి లెక్చరర్లుగా కోతులను నియమించటం అత్యుత్తమమైన పద్ధతి. అందువల్ల చెడుపు ఏమీ లేకపోగా, విద్యార్థుల స్టాండర్డ్ పెరుగుతుంది. చచ్చినట్టు విద్యార్థులే చదువుతుంటారు.

ఇంజనీర్ల స్థానంలో కోతులను పెట్టాలని కీఫాస్ చెప్పుటానికి కొంచెం జంకుగాఉంది. కోతులచేసే నిర్మాణాలు ఇప్పుడున్న నిర్మాణాలకన్న ప్రమాద భరితంగా ఉంటాయనికాదు మేస్టర్లలాగా కాకుండా ఇంజనీర్లు ప్లానుఫండ్స్‌లోనుంచి కొంతలాభాలు కొండుతున్నట్లు వినికిడి సిమెంటులోన్న ఇసుకలో అసేది ప్రతివాడికీ తెలుసు కాని కోతికి తెలియక పోవచ్చు కోతి ఇంజనీర్లు వచ్చి ఇసుక వెయ్యకపోతే సిమెంటు వాడితే పట్టడాలు ఘట్టిగానే ఉండొచ్చుగాని మన ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజి సిమెంటు మిక్సలుకుండా పోతుంది. (ఇళ్ళు కట్టుకునే వాళ్లకు ఎప్పుడూ సిమెంటుకొరతే ఉన్నది. అందుచేత అంత ఫరవాలేదు.)

రెప్యాజాళ్ళు 21వ శతాబ్దం గురించి కలలు కంటున్నారు. రంగులు గుద్దుకుంటున్నారు. ఉపాధ్యాయులుండరుట, కార్మికులుండరుట, ఎక్కడో మంచు మైదానాలఅడుగున నిర్జీవమైన ఫాక్టరీలూ, గనులూ ఉండి, రిమోట్ కంట్రోల్‌తో పని చేస్తూంటాయిట టెలివిజన్ ముందు కూచున్న పిల్లలు తమ